

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.
Katedra obchodního práva
PF UK

Posudek k diplomové práci Pavlína Greplové na téma
„Obchodní podíl ve společnosti s ručením omezeným jako předmět právních vztahů“

Rozsah práce: 62 stran
Datum odevzdání práce: 4. dubna 2012

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantka zvolila tradiční téma, jež však v tuzemském prostředí v posledních letech nabylo na zvláštní aktuálnosti. Zásluhu na tom má jednak neustálý rozvoj judikatury, především však rekonstrukce a s ní spojené přijetí zákona o obchodních korporacích. S uspokojením konstatuji, že oba fenomény diplomantka v práci adekvátně zohlednila.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma lze hodnotit jako středně náročné. Na jedné straně je k němu k dispozici značný počet odborných děl a dalších pramenů. Vývoj judikatury v poslední době ale natolik pokročil, že zdaleka ne všechna rozhodnutí jsou odborně zpracována. Je tudíž zřejmé, že diplomantka musela při vytváření práce provést i vlastní rešerše a v části materie se zorientovat „na vlastní pěst“. Tím spíše to platí o rekonstrukci, k níž dosud neexistuje prakticky jediný relevantní pramen (vyjma – často velice stručné – důvodové zprávy). Zde tak byla diplomantka odkázána prakticky jen sama na sebe a vlastní úvahy a názory. To vše si vyžádalo náročnou přípravu, rešerše, ale také promýšlení všech souvislostí. Domnívám se, že diplomantka si poradila dobře. Z práce je zřejmé, že pronikla do dostupných odborných zdrojů i problematiky, jíž se zabývala, zorientovala se v ní a porozuměla jejímu systému, významu, původu, praktickým dopadům, ale i obecným souvislostem.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Třebaže k tématu existuje řada odborných pramenů a mohlo by se zdát, že vše potřebné bylo řečeno, je třeba konstatovat, že předložené dílo přesto má co sdělit odborné i laické veřejnosti. S výsledkem diplomantčina snažení jsem spokojen. Nepochybuji, že cíl, který si diplomantka vytkla, naplnila.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Autenticita předložené práce je evidentní. Nepochybuji o tom, že dílo je výsledkem diplomantčiny samostatné práce. Diplomantka nejenže důsledně zmapovala dostupné výchozí údaje (viz výše). Šla ale v úvahách dál. Položila si otázky, které tato východiska přesahují, a (řekl bych) šikovně na mnohé z nich odpověděla. To se týká zvláště výkladových nejasností plynoucích z nového zákona o obchodních korporacích.

C. Logická stavba práce

Systematika práce je přehledná a logicky dobře uspořádaná, nejen pokud jde o jednotlivé okruhy probíraných podtémat, nýbrž také o jasné a zřetelné odlišení dosavadní právní úpravy a rekonstruovaného práva. Zvolená struktura tak přispívá ke snadné čtivosti i srozumitelnosti diplomantčiny úvah a závěrů.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Diplomantčina práce s dostupnými prameny je příkladná nejen co do počtu použitých zdrojů, nýbrž také preciznosti a důkladnosti jejich zpracování. Poznámkový aparát je nesmírně bohatý a vyhovuje i těm nejpřísnějším standardům vědecké práce. Seznam použité literatury je rovněž vyčerpávající a zahrnuje, dle mého názoru, všechny dostupné zdroje. Vzorná je rovněž práce s judikaturou. Napadá mě sice ještě několik rozhodnutí, o kterých se diplomantka v různých souvislostech mohla zmínit (viz též níže ad 5.), jejich počet je však zanedbatelný. Určitým nedostatkem může být nízká práce se zahraniční literaturou. Seznam použité literatury sice zahrnuje dvě díla německá, v práci se však jejich vliv výrazněji neprojevuje. Vzhledem k zaměření práce na výklad tuzemské právní úpravy to lze diplomantce prominout. Práci s konkrétními prameny bych snad jen vytknul, že cituje-li diplomantka z děl více autorů, je třeba důsledně odlišit, kdo je autorem té které pasáže a tudíž i zastáncem odkazovaného názoru. Viz např. na str. 6, kde diplomantka odkazuje na názor S. Černé a I. Pelikánové, jako by se jednalo o názor společný.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Optimálně nastavenou hloubku záběru diplomantčiny práce nejlépe dokládá četnost jejich vlastních úvah. Použitý styl i uváděné argumenty jsou jasným důkazem o diplomantčiny právní vyspělosti, schopnosti samostatného logického i analytického myšlení, ale také dokonalé orientaci a erudici v oblastech, jimiž argumentuje.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úroveň práce je vysoká, dílo je přehledně strukturováno do kapitol a podkapitol. Rovněž grafická stránka práce vyhovuje stanovenému standardu.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Po stylistické ani jazykové stránce práci nemám co vytknout. Diplomantka píše čtivým stylem na vysoké slohové i odborné úrovni. Gramatické chyby ani překlepy se v práci prakticky nevyskytují.

4. Případná další vyjádření k práci

V práci jsem zaznamenal několik věcných nepřesností. Na str. 6 např. diplomantka uvádí, že ustanovení společenské smlouvy by – za stanovených podmínek – nepožívala právní ochrany v souladu s § 265 ObchZ. Na str. 10 hovoří o „fiktivnosti“ položky základního kapitálu v dnešním pojetí, jakož i o liberalizaci základního kapitálu v Německu. Ve vztahu k rekonstruované úpravě nezřídka zmiňuje „obchodní“ podíl. Na str. 15 předpokládá nutnost procedury změny společenské smlouvy za účelem jednorázové odchylky od ní. Jak je to však

v tuzemsku s doktrínou o jednorázovém průlomu do společenské smlouvy? Jak v Německu (Satzungsdurchbrechung)? Existují k tomuto tématu nějaká soudní rozhodnutí? Na str. 18 diplomantka (ve vazbě na požadavek souhlasu valné hromady) doporučuje uzavírat smlouvy o převodu obchodního podílu mj. s rozvazovací podmínkou následného schválení. Na str. 35 uzavírá, že systém nového občanského zákoníku neumožní (z důvodu šetření podstaty tohoto práva) nabýt podíl v dobré víře od nevlastníka. Zajímala by mě hlubší argumentace tohoto názoru. Na str. 37 diplomantka konstatuje, že smlouva o převodu obchodního podílu je právním titulem, na jehož základě se obchodní podíl převádí. Co je ale potom moderním takového převodu? Uvítám, jestliže diplomantka uváděná tvrzení upřesní, popř. rozvede během ústní obhajoby.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Viz zejména výše ad 4. V souvislosti s analýzou judikatury k nezbytnosti souhlasu druhého manžela s převodem obchodního podílu ze společného jmění bych uvítal odpověď na otázku, nakolik může manžel - nespolečník sám kontrahovat o převodu takového podílu. Bude taková smlouva (bez souhlasu, a často i vědomí, manžela – společníka) neplatná relativně, nebo absolutně? Existuje k této otázce nějaká judikatura? Ve vazbě na problém použití § 196a odst. 3 ObchZ na převod obchodního podílu z majetku společnosti bych ocenil úvahu nad tím, nakolik lze toto ustanovení vztáhnout na převod uvolněného podílu na společníky ve smyslu § 113 odst. 5, resp. 6 ObchZ. Lze rovněž tyto závěry podpořit judikatorně?

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Ze všech uvedených důvodů práci hodnotím jako zdařilou, a tudíž i způsobilou obhajoby. Vzhledem k uváděným výtkám ji předběžně navrhuji klasifikovat stupněm velmi dobře. Konečné hodnocení nicméně bude záviset na průběhu ústní obhajoby.

V Praze dne 27. května 2012

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.